

Styrelseärende

Diarienummer NVAA 2022/xx

Styrelsen för Nacka vatten och avfall AB

Justering av avfallstaxa 2022

Förslag till beslut

Styrelsen föreslås besluta att:

- föreslå kommunfullmäktige att anta justeringar i avfallstaxan samt taxan för slam, latrin och fett från och med 2022-07-01 enligt förslag
- paragrafen förklaras omedelbart justerad

Sammanfattning

Föreslagen taxa bidrar till en ekonomi i balans för avfallstaxekollektivet utan att äventyra en fortsatt utveckling av verksamhetens service och ambition inom avfallsområdet. Avfallskollektivets resultat 2021 var positivt och enligt prognos ser resultatet för 2022 ut att öka överskottet ytterligare. Detta möjliggör en sänkning av avfallstaxan redan vid halvårsskiftet 2022. En orsak till ett bättre resultat än budgeterat är att den kartläggning och märkning av enbostadshusens kärlpark har gett en bättre effekt än planerat.

De taxor som sänks gynnar samtliga kunder i avfallskollektivet, men är mest fördelaktig för de som sorterar matavfall och de flerfamiljshus som har bottentömmande behållare. Anledningen är att bolaget önskar öka takten kring utsortering av matavfall samt öka incitament för flerbostadshus att investera i bottentömmande behållare.

Mats Rostö
Verkställande direktör

Jan Setréus
Avfallschef

Bakgrund

Avfallstaxan ses normalt över varje år i samband med mål- och budgetprocessen och träder i kraft 1 januari efter beslut i kommunfullmäktige. Utifrån avfallskollektivets resultat 2021 och prognosticerade resultat 2022 finns ett behov av en sänkning av avfallstaxan med 12% fr.o.m. 2022-07-01. Bakgrunden till det positiva resultatet 2021 och 2022 är följande:

1. Betydligt större effekt av genomförd kärlinventering för enbostadshus
2. Stigande ersättningar för metallskrot
3. Minskade engångskostnader då avskrivning av Kil KLC och återbetalning av det villkorade aktieägartillskott genomförts

Ärendet

Avfallskollektivet resultat 2021 var positivt och överskottet ser ut att öka under 2022. Därför föreslås en sänkning av taxeuttaget med 12% vid halvårsskiftet genom att sänka ett antal avgifter i syfte att öka matavfallsinsamlingen och öka incitament för investering i bottentömmande behållare. Följande taxor justeras enligt förslaget:

- **Hämtning av matavfall sänks med 66% för kärltömning och bottentömmande tömningar av matavfall.** Det system för att samla in matavfall i Nacka bygger på en frivillighet där anslutning skall uppmuntras genom att kommunicera mervärde, styra ekonomiskt och förenkla hanteringsmässigt. Data från 2021 visar att 32% av matavfallet samlas in, vilket är lägre än 3 av Nackas jämförelsekommuner, riksnittet (34%) och det nationella målet 2023 (75%).
- **Kärltömningskostnaden för enbostadshus sänks med 15%.** I samband med det nya insamlingsavtalet som trädde i kraft 2020 har en omfattande inventering av kärl och kärhtagning genomförts. Det har medfört att intäkter från behovstömningen har ökat under 2021. Därför finns ett behov av att sänka taxan för enbostadshusens kärllhantering.
- **Grundavgifter för enbostadshus, flerbostadshus och verksamheter sänks med 22%.** Miljöstyrningsavgiften justeras inte för att öka incitamentet att sortera matavfall.
- **Tömningskostnader för bottentömmande behållare sänks med 10%.** Detta genomförs i syfte att öka incitament för flerbostadshus att ställa om från kärllhantering.

Taxans uppbyggnad

Taxan ska täcka kostnaderna för insamling och behandling av allt hushållsavfall som uppkommer i kommunen samt de administrativa kostnader som är associerade med detta uppdrag. Taxan består av en grundavgift och en rörlig avgift. Grundavgiften bör återspegla till exempel drift av kretsloppscentraler, hantering av farligt avfall och administration. Den rörliga avgiften bör återspegla kostnaderna för insamling och behandling av avfallet. Taxan är dock inte helt kostnadsstyrd utan är konstruerad för att även ha påverkan på miljö- och arbetsmiljö. Effekten som efterfrågas är att flerfamiljshus och verksamheter i högre grad ska matavfallssortera, både genom att nya abonnenter ansluter sig och genom att befintliga abonnenter sorterar bättre. Dessutom efterfrågas en omställning från kärllhantering till maskinella system. Taxeförslagets konstruktion ger stor möjlighet för den enskilde kunden att påverka sin avgift och få abonnemang som är anpassade efter behov.

Ekonomi

Konsekvenserna för en enskild kund varierar beroende på abonnemang, kärlstorlek och hämtningsintervall. Nedan anges vad effekten av föreslagen taxa innebär för några exempelkunder:

Exempelkunder	Beskrivning	Kostnad 2022 (kr/mån, bostad eller verksamhet)	Kostnad 2022 föreslagen taxa	Förändring (kr/mån, bostad eller verksamhet)
Bor i villa och matavfallsorterar	Matavfallet töms 26 ggr/år och restavfallet töms 20 ggr/år. 190 l kärl	295	224	71
Bor i villa och matavfallsorterar inte	Restavfallet töms 26 ggr/år 190 l kärl	341	286	55
Bor i flerfamiljshus och matavfallsorterar	7 lägenheter, ett restavfallskärl 370 lägenheter som töms 1 gg/v och ett matavfallskärl som töms 1 gg/v	132	113	19
Bor i flerfamiljshus och matavfallsorterar inte	7 lägenheter, ett restavfallskärl 660l som töms 1 gg/v	174	161	13
Bor i flerfamiljshus med 70 lägenheter och matavfallsorterar inte. Investerar i en bottentömmande behållare 2022 och börjar matavfallssortera	Innan 10 st 660l kärl som töms 1 gg/v. Efter 2 st 5m3 bottentömmande behållare som töms 1 gg/v	174	90	84

Som tabellen ovan visar så minskar kostnader för alla exempelkunder. Kostnaden minskar mer för de som matavfallsorterar och ett incitament finns för investering i bottentömmande behållare. Genom att sortera övriga fraktioner (papper, glas, tidningar etc.) kan kostnaden minska ytterligare, då antal hämtningstillfällen blir färre. Viss osäkerhet finns rörande hur justeringarna ovan och lagändringar kommande år kan komma att påverka taxan. För att kunna hantera oförutsedda svängningar har bolaget initierat en diskussion med ägaren om storleken på bolagets aktiekapital / fritt eget kapital för att kunna ha en långsiktig hållbar taxa över tid.

Mål och syfte

Syfte med förslaget är att balansera avfallskollektivets ekonomi under 2022 utan att äventyra framtida satsningar. Dessutom ökar förslaget incitamenten för att sortera matavfall och övergå till mer maskinell sophantering. Det skulle innebära ett steg uppåt i avfallshierarkin och minskad klimatpåverkan då transportererna blir färre.

Åtgärder

Efter beslut i styrelse tas en kommunikationsplan fram där kommunikationsaktiviteter planeras till efter Kommunfullmäktiges beslut och första fakturautskicket efter beslutet. Taxorna i bolagets faktureringsystem uppdateras under juni månad och den nya taxan läggs upp på bolagets hemsida.

Risker

Följande risker finns och nedan visas hur de avses att hanteras:

Risk	Sannolikhet	Konsekvens	Risikfaktor	Ev. åtgärd
Risk för anseendeskada då matavfallsavgiften höjdes 2020 för att därefter sänkas något år senare	3	2	6	Hanteras ev. i kommunikationsplan
Risk för synpunkter att inte kärthantering för flerbostadshus justeras	2	2	4	Hanteras ev. i kommunikationsplan
Risk att bolagets omkostnader ökar under senare delen av 2022 och början av 2023 så ett underskott uppkommer 2023	2	2	4	Sannolikt kommer ett eget kapital tillhandahållas för att kunna hantera underskott i verksamheten. Möjlighet till taxejustering 2023 kommer att finnas

Ärendets beredning

Ärendet bereddes av Jan Setréus, Avfallschef

Bilaga: Avfallstaxa juli-december 2022